

Nowoczesny dom z gontu i gabionów

Architektura. Istotą tego projektu było znalezienie odpowiedniego kształtu i faktury, które pozwolą wpisać budynek w przyrodę

Gabiony wywodzą się z hydrobudownictwa. Ich oryginalna nazwa pochodzi z języka włoskiego, gdzie słowo „gabbione” znaczy duża klatka. Gabiony mają zazwyczaj formę prostopadłościennego kosza wykonanego z prętów lub ocynkowanej siatki stalowej, wypełnionego kamieniami. Z takiego nietypowego materiału – według projektu krakowskiego Biura Architektonicznego Barycz i Saramowicz – zrealizowana została willa w Izabellinie Północnym.

Śladem prekursorów

Pierwotnie gabionów używano do wzmocnienia brzegów rzecznych, skarp i nasypów ziemnych. Do obiegu architektonicznego gabiony wprowadzili słynni szwajcarscy architekci Jacques Herzog i Pierre de Meuron (autorzy m. in. Allianz Areny w Monachium), projektem nowego budynku winnicy Dominusa w Yountville w Napa Valley w Kalifornii.

Willa w Izabellinie zlokalizowana jest na pięknej działce, porośniętej starodrzewem sos-

Do realizacji willi wykorzystano materiały naturalne: kamień i drewno

nowym. Jest to dominująca forma krajobrazu w położonym u wrót stolicy elitarnym Izabellinie, który jest enklawą w obrębie Kampinoskiego Parku Narodowego. Istotą zadania projektowego było znalezienie odpowiedniego kształtu i faktury budynku, aby płynnie wpisać go w niezwykle kontekst przyrodniczy. Toteż pomysłem na wystylizowanie elewacji stało

się połączenie naturalnego gontu elewacyjnego z drancicy dębowej z bardzo innowacyjnym materiałem, jakim są pochodzące z hydrobudownictwa i tzw. architektury militarnej kosze gabionowe, które zasypano nadwiślańskim dolomitom ze złoża w Libiążu. – *Gont jest surowcem trwale zakorzenionym w polskiej tradycji budowlanej* – objaśnia dr Paweł Sara-

Kosze gabionowe wypełniono kamieniem dolomitowym z Libiąża

mowicz. – *Gontem objmano kościoły Podhala, Spiszu i Beskidów, np. wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO kościoły w Dębnie Podhalańskim, Lipnicy Murowanej, Sękowej i Binarowej, cerkwie w Karpatach – w tym typu lemковского, bojkowskiego i halickiego – oraz dwory.*

Barycz i Saramowicz nie pierwszy raz eksperymentują

z gontem, czyniąc go tworzywem nowoczesnej architektury. W Libertowie przy ul. Jabłoniowej zbudowali spektakularny dom z betonu licowego i drancicy cedrowej, za który w 2012 roku otrzymali Nagrodę Architektoniczną Województwa Małopolskiego im. Stanisława Witkiewicza.

W willi w Izabellinie masywny mur z koszy szańcowych jest

jak tarcza, która oddziela budynek od bardziej zurbanizowanej okolicy. Jednocześnie jest granicą, która wyznacza część prywatną, otwartą na malowniczą działkę. Jej charakter podkreślony został dzięki zastosowaniu na elewacji gontu dębowego. Oba materiały odznaczają się przy tym intrygującą rzeźbą fakturową.

W poszukiwaniu wyrazu

W budynku tym, jak w soczewce, skupiają się założenia projektowe. – *Architektura nowoczesnej Polski w XXI wieku musi być awangardowa i hipernowoczesna, a przy tym odrębna, nie naśladowcza, lecz czerpiąca z własnej historii i tradycji* – mówi dr Rafał Barycz. – *Wyraza bowiem z kultury i w relacji do niej buduje swą tożsamość. Świat będzie nas cenił tylko wtedy, gdy stworzymy własną, niepowtarzalną wartość. Modernizacja przestrzemi przy zachowaniu autonomii i oryginalności jest podstawowym zadaniem myśli architektonicznej.*

(JM)